

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722200332
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3722200332.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: P., právne zastúpeného G., proti žalovanému D., o zaplatenie 855,18 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 26. mája 2022, č.k. 3Csp/5/2022-49, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému proti žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie 855,18 eur z dôvodu úhrady zo strany žalovaného a späťvzatia žaloby v tejto časti podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil. V zostávajúcej časti žalobu zamietol. Stranám náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že nie je sporné, že medzi spoločnosťou W. a žalovaným vznikol právny vzťah zo zmluvy o úvere uzatvorenej podľa § 497 Obchodného zákonníka. Uvedená zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Uvedenou zmluvou sa spoločnosť W. ako banka v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti zaviazala poskytnúť žalovanému ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi peňažné prostriedky a žalovaný sa zaviazal úver splácať v pravidelných mesačných splátkach. Súd prvej inštancie primárne skúmal, či je vo veci daná aktívna vecná legitímácia žalobcu aj s poukazom na ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Predmetnú pohľadávku voči žalovanému mal žalobca získať priamo od W., ktorú pohľadávku mala W.. postúpiť k 10.11.2021 na žalobcu - ako to vyplýva z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 12.11.2021 (čl. 24 spisu). Konštatoval, že postúpenie pohľadávky je upravené v ustanoveniach § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. V danom prípade sa však W. ako banka a pôvodný veriteľ pri postúpení pohľadávky žalovanému na inú osobu ako banku musí riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Vo vzťahu k písomnej výzve podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách súd prvej inštancie uviedol, že zákon síce neustanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na takúto výzvu, no z obsahu a zmyslu tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale banka musí touto výzvou jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní a zároveň upozorniť dlžníka, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená pohľadávku postúpiť na iný, hoc aj nebankový subjekt, bez súhlasu dlžníka (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27CoCsp/53/2021). Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami sporu bolo nesporné tvrdenie, že žalovaný si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy, a to aj napriek viacerým výzvam zo strany W., pričom z obsahu žaloby je zrejmé, že tieto výzvy zasielala W.. žalovanému v súvislosti s uplatnením práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca v konaní predložil 2

výzvy, a to oznámenie o vyhlásení splatnosti a výzva na zaplatenie zo dňa 14.02.2019 a výzva pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 25.10.2018. Z obsahu uvedených výziev je zrejmé, že účelom ich vyhotovenia nebolo dodržanie postupu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách ale jedine dodržanie postupu stanoveného v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, aby sa pohľadávka mohla účinne stať splatnou ešte pred uplynutím dojednanej konečnej splatnosti, keď výzvou zo dňa 25.10.2018 W. vyzývala žalovaného pred vyhlásením okamžitej splatnosti úveru na doplatenie dlžnej splátky úveru s upozornením, že inak pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a výzvou zo dňa 14.02.2019 W. oznámila žalovanému vyhlásenie splatnosti úveru. Písomnosti vyhotovované veriteľom a doručované dlžníkovi podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (teda v súvislosti s vyhlasovaním mimoriadnej splatnosti úveru) a písomnosti vyhotovované veriteľom a doručované dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (teda v súvislosti s osobitnými podmienkami postupovania pohľadávok) sa navzájom nenahrádzajú, ani nekonzumujú, keď účel každej z nich a aj z toho plynúci obsah každej z nich je odlišný. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal napr. na záver prijatý v rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoCsp/21/2020 zo dňa 29.07.2020, ktorý rovnako konštatoval, že tieto výzvy nemožno zamieňať ani stotožňovať. Pokiaľ žalobca v podanej žalobe tvrdil, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, k uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že takéto všeobecné tvrdenie kopírujúce znenie ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách je ako skutkové tvrdenie nepostačujúce a nemožno z neho vyvodiť aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Nie je totiž z tohto tvrdenia zrejmé, čo bolo obsahom písomnej výzvy, kto ju žalovanému zaslal, kedy bola táto písomná výzva zaslaná žalovanému, prípadne kedy sa žalovanému dostala do dispozície a aká bola výška pohľadávky v čase postúpenia pohľadávky (nakoľko postúpiť možno len splatnú pohľadávku banky). Mal za to, že len takto precizované tvrdenia môže protistrana účinne poprieť alebo nepoprieť. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že žalobca netvrdil a ani nepreukázal súčasné splnenie podmienok platného postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, konkrétne preukázanie doručenia písomnej výzvy, a teda aj omeškanie dlžníka po dobu 90 dní od jej doručenia. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal platné postúpenie pohľadávky titulom Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru pre fyzické osoby č. XXXXXXXXXXXX z pôvodného veriteľa - W. ako banky na žalobcu, súd má za to, že zmluvu, na základe ktorej došlo k postúpeniu pohľadávky W. voči žalovanému dňa 10.11.2021 treba považovať v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka za neplatný právny úkon, nakoľko tento právny úkon je v rozpore so zákonom. Žalobca nemohol na základe neplatného právneho úkonu nadobudnúť vo vzťahu k žalovanému žiadne práva vyplývajúce zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru pre fyzické osoby č. XXXXXXXXXXXX (teda ani právo na zaplatenie žalovanej istiny a úroku z omeškania). Pokiaľ teda žalobcovi nesvedčí také hmotnoprávne postavenie, z ktorého mu vyplýva procesné právo si hmotnoprávny nárok uplatňovať, súd žalobu čo do zaplatenia úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo žalovanej sumy 855,18 eur od 10.11.2021 do 01.02.2022 zamietol. Pre úplnosť považoval súd prvej inštancie za potrebné uviesť, že aktívna vecná legitímácia žalobcovi nesvedčala ani vo vzťahu k uplatnenej istine vo výške 855,18 eur. Zároveň konštatoval, že okrem nedostatku aktívnej vecnej legitímácie ako dôvodu na zamietnutie žaloby je tu aj iný dôvod na nevyhovenie žalobe, a to premĺčanie s tým, že súd v spotrebiteľských sporoch prihliada na premĺčanie aj bez námietky dlžníka (§ 54a Občianskeho zákonníka v spojení s § 879v Občianskeho zákonníka úč. od 05.12.2018). Poukázal na to, že v zmysle ustanovenia § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka platí, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premĺčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premĺčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplateného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu, t. j. začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený (viď rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09.05.2018, sp. zn. 5Co/16/2018). Z výzvy zo dňa 25.10.2018 je zrejmé, že spoločnosť W. zosplatenila úver z dôvodu nesplnenia splátky splatnej v mesiaci 10/2018, keď predmetnou výzvou uvedená spoločnosť vyzývala žalovaného na zaplatenie sumy 95,56 eur. Pretože v zmysle zmluvy o úvere mal žalovaný splácať jednotlivé mesačné splátky vo výške 95,16 eur, pričom výzvou W. vyzývala žalovaného na zaplatenie sumy 95,56 eur je zrejmé, že žalovaný bol v mesiaci október 2018 v omeškaní so zaplatením celej splátky 95,16 eur a v mesiaci september 2018 so zaplatením splátky 0,40 eur. Potom vychádzajúc zo zmluvne dohodnutého dátumu splatnosti bola splátka 10/2018 splatná dňa 15.10.2018, a teda od 15.10.2018 začala plynúť v zmysle ustanovenia § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka 3-ročná premĺčacia doba (§ 101 Občianskeho zákonníka). Pri posudzovaní premĺčania nemožno opomenúť skutočnosť, že v súvislosti so situáciou ohľadne ochorenia COVID-19 boli prijaté viaceré opatrenia, medzi ktoré patrí aj schválenie zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré

zákony. Ak teda premlčacia doba začala plynúť dňa 15.10.2018, po zohľadnení ustanovenia § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z. z. premlčacia doba uplynula dňa 30.12.2021 (15.10.2018 až 15.10.2021 + 76 dní o ktoré sa premlčacia doba predĺžila z dôvodu jej neplynutia v období od 27.03.2020 do 30.04.2020, t. j. spolu 35 dní a v období od 19.01.2021 do 28.01.2021, t. j. spolu 41 dní). Žalobca podal žalobu na súd až dňa 03.02.2022, t. j. po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby, nárok žalobcu uplatnený žalobou je tak premlčaný. O trovách konania rozhodol podľa § 257 tak, že stranám náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Mal za zrejmé, že žalobca bol v časti o zaplatenie 855,18 eur úspešný len z dôvodu, že žalovaný mu plnil premlčaný dlh. Inak povedané, ak by žalovaný nezaplatil žalobcovi žiadnu sumu, súd by žalobu zamietol, či už z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu alebo z dôvodu premlčania, na základe čoho by však žalobcovi nárok na náhradu trov konania nevznikol. V tomto súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP.

2. Proti rozsudku vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a v časti o trovách konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Súdu prvej inštancie vytýkal nesprávne skutkové a právne závery, ako aj dôvod, že nesprávnym procesným postupom súd prvej inštancie znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukazoval na skutočnosť, že v konaní nesporne bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky pôvodný veriteľ dodržal všetky podmienky, ktoré mu ust. § 92 ods. 8 ZoB ukladá. Tvrdil v konaní a zároveň bez pochybností preukázal, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Mal za to, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB a pohľadávku postupca postúpil po vyhlásení úveru za predčasne splatný na základe výzvy zo dňa 25.10.2018, pričom k zosplatneniu došlo podaním zo dňa 14.02.2019. K obom písomnostiam žalobca predložil podacie hárkky a preto má žalobca preukázateľne za to, že predmetné výzvy sa dostali do dispozičnej sféry žalovaného a žalovaný sa s výzvami mal (a zároveň mohol) oboznámiť. Dával do pozornosti skutočnosť, že samotný ZoB v ust. § 92 ods. 8 nedefinuje náležitosti výzvy, ale len určuje jej formu, ktorá má byť písomná. Taktiež predmetné ustanovenie nepojednáva ani o forme doručovania písomností účastníkovi právneho vzťahu. Uviedol, že postupca vyzval žalovaného na splnenie jeho dlhu o.i. i prostredníctvom vyššie uvedených výziev a najmä oznámením o vyhlásení splatnosti a výzvy na zaplatenie zo dňa 14.02.2019, ktorá je svojím obsahom výzvou v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB. Doručenie výzvy zo dňa 14.02.2019 žalobca preukazoval predložením podacieho hárku. S ohľadom na uvedené žalobcovi nie je zrejmé, z akého dôvodu nepovažoval predložený podací hárk za dostatočný dôkaz ohľadom skutočností, že uvedené podania sa dostali do dispozičnej sféry žalovaného a má za to, že v tejto súvislosti dospel súd na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zároveň nesúhlasil s posúdením začiatku plynutia premlčacej doby súdom prvej inštancie v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, v ktorej súvislosti poukazoval na rozhodnutia iných súdov. Rovnako nesúhlasil ani s nepriznaním náhrady trov konania žalobcovi, v dôsledku čoho navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 388 CSP zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej - zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania podľa 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie o.i. na právnom závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý nepreukázal platné postúpenie pohľadávky proti žalovanému z pôvodného veriteľa W., keď predložená zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona o bankách.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, ktorý sa prioritne zaoberal otázkou aktívnej legitímácie žalobcu, v tomto smere v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti k odvolacím námietkam žalobcu uvádza:

7. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Preto nepostačuje, aby žalobca v súdnom konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi; je potrebné preukázanie platného postúpenia pohľadávky. Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky. To však platí len vo vzťahu k dlžníkovi, teda presnejšie vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o postúpení pohľadávky na jednej strane a dlžníkom na strane druhej, nie vo vzťahu k súdu. V tomto smere nastal odklon súdnej praxe od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 210/01, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Tento odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Obo 49/2008 zo dňa 14.05.2008, ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Cdo 76/2007 zo dňa 28.01.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.

8. Pre potreby ďalšej argumentácie považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že popri všeobecnej právnej úprave postúpenia obsiahnutej v Občianskom zákonníku sú pre určité druhy pohľadávok osobitnými právnymi predpismi ustanovené špecifické kritériá a obmedzenia vo vzťahu k možnosti a podmienkam ich zmluvného postúpenia tretej osobe. Individuálny režim týchto pohľadávok je odôvodnený osobitným záujmom na modifikácii, resp. odklone od všeobecnej právnej úpravy, ktorý je spravidla determinovaný špecifickým (privilegovaným) postavením niektorého z účastníkov veriteľsko-dlžníckeho záväzkového vzťahu.

9. V súdnej veci je týmto lex specialis § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách upravujúci osobitnú kategóriu bankových peňažných pohľadávok a ich postúpenia inej osobe, aj inej osobe ako banke, ako je tomu v danej veci, vzhľadom na potrebu špecifickej ochrany informácií, ktoré podliehajú osobitnému režimu bankového tajomstva, v ktorom má špecifické privilegované postavenie klient banky bez ohľadu na to, či je súčasne spotrebiteľom alebo nie (možnosť postúpenia spotrebiteľských úverových pohľadávok osobitne upravuje § 17 zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý však vo veci nebol použitý). Preto argumentácia žalobcu o tom, či je záver súdu „prospotrebiteľský“ alebo „protispotrebiteľský“ t.j. v súlade alebo v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa, nie je v danom prípade významná.

10. Podľa § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

11. Predmetom nesúhlasu odvolateľa s argumentáciou súdu prvej inštancie je charakter písomnej výzvy, ktorú § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách vyžaduje ako podmienku pre postúpenie bankovej pohľadávky. Odvolací súd sa v tejto otázke stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie vychádzajúcim z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoCsp/21/2020, podľa ktorého cit. „zákon síce nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na túto výzvu, no z obsahu a zmyslu

tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní a upozorniť ho, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný, hoc aj nebankový subjekt, bez súhlasu dlžníka.“

12. Takýto výklad rozhodného ustanovenia a pojmu „písomná výzva“ zodpovedá ustálenej judikatúre najvyššej súdnej autority v Slovenskej republike Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 147/2017 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu pod č. 8/2018 vyslovil právnu vetu, podľa ktorej ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež ochranu práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.

13. Práve účelu ochrany práv klienta slúži aktuálna informácia o zámere banky postúpiť za splnenia zákonom stanovených podmienok, z ktorých niektoré sú závislé od správania klienta (možnosť uhradenia omeškaného peňažného záväzku), jeho bankovú pohľadávku (záväzok klienta) na inú osobu. Len takáto aktuálna informácia umožní klientovi ochrániť svoje práva a zvrátiť zámer banky uhradením omeškaného peňažného záväzku v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva pred postúpením pohľadávky, ako mu to dovoľuje druhá veta citovaného rozhodného ustanovenia. Význam a dôležitosť tejto výzvy pre ochranu práv klienta vyplýva i zo zákonom vyžadovanej podmienky písomnosti tejto výzvy (a s tým spojenou osobitnou formou doručovania, vytvorenia možnosti klientovi oboznámiť sa s výzvou v zmysle § 45 Občianskeho zákonníka). Práve dôležitosť, ktorú zákonodarca tejto výzve prikladá, a ktorú zistil a vysvetlil Najvyšší súd SR v citovanom judikáte umožňuje taký výklad citovaného ustanovenia, aký prijal súd prvej inštancie i Krajský súd v Žiline v odkazovanom rozhodnutí teda, že, i keď zákon osobitne neupravuje obsahové náležitosti výzvy podľa § 92 ods. 8, nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka klienta informovať, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu.

14. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcom predložené dôkazy, ktorým chce preukázať splnenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, predovšetkým listinami zo dňa 14.02.2019 a 25.10.2018, vzhľadom na ich obsah a dátum ich vyhotovenia i doručovania tieto požiadavky nespĺňajú, pretože nemajú žiaden vzťah k právnemu úkonu postúpenia pohľadávky, od ktorého žalobca odvodzuje svoje postavenie veriteľa a aktívnu vecnú legitímáciu v spore, postúpenie nijakým spôsobom nespomínajú, a preto neslúžia ochrane práv klienta podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ich účelom bolo iba splnenie podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

15. Absencia riadnej výzvy pred postúpením pohľadávky spôsobuje neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Žalobca sa platne nestal veriteľom postúpenej pohľadávky, a preto mu ani nesvedčí aktívna vecná legitímácia. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu má za následok zamietnutie žaloby.

16. Žalobcom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

17. Súd prvej inštancie rozhodol správne aj o náhrade trov konania.

18. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 CSP. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 CSP v zásade patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Zo spisu však nevyplynuli žiadne odôvodnené a preukázané trovy žalovaného v zmysle § 251 CSP, preto odvolací súd rozhodol, že mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

21. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).